

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Lenky Matyášové a soudců Mgr. Ondřeje Mrákoty a JUDr. Jakuba Camrdy v právní věci žalobce: **J. H.**, zastoupený JUDr. Pavlínou Širůčkovou, advokátkou se sídlem Panská 895/6, Praha 1, proti žalovanému: **Krajský úřad Královéhradeckého kraje**, se sídlem Pivovarské náměstí 1245, Hradec Králové, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 2. 7. 2015, č. j. 51 A 8/2014 - 44,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II. Žalovanému **s e** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti **n e p ř i z n á v á .**

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci

Rozhodnutím Magistrátu města Hradce Králové (dále jen „správní orgán I. stupně“) ze dne 8. 11. 2013, sp. zn. P/1903/2013/OS1/Mach, byl žalobce (dále jen „stěžovatel“) uznán vinným ze spáchání přestupku proti majetku podle § 50 odst. 1 písm. a) zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o přestupcích“), za což mu byla uložena pokuta ve výši 500 Kč podle § 11 odst. 1 písm. b) a § 50 odst. 2 zákona o přestupcích a povinnost nahradit náklady spojené s projednáním přestupku. Přestupku se stěžovatel měl dopustit tím, že dne 6. 6. 2013 v době kolem 11:25 hodin v Hradci Králové, ulice Akademika Bedrny č. p. 383, v obchodním domě OBI odcizil 2,5 m čiré akvarijní hadice, kterou si vložil do kapsy a bez zaplacení prošel pokladní zónou, čímž se dopustil úmyslného způsobení škody na cizím majetku krádeží věci z takového majetku.

Proti rozhodnutí správního orgánu I. stupně podal stěžovatel odvolání, které žalovaný rozhodnutím ze dne 18. 2. 2014, č. j. 22996/VZ/2013-2, zamítl a potvrdil rozhodnutí správního orgánu I. stupně.

Rozhodnutí žalovaného napadl stěžovatel žalobou podanou dne 6. 5. 2014 u Krajského soudu v Hradci Králové (dále jen „krajský soud“), který ji rozsudkem ze dne 2. 7. 2015, č. j. 51 A 8/2014 - 44, zamítl jako nedůvodnou.

II. Obsah kasační stížnosti

Stěžovatel napadl rozsudek krajského soudu kasační stížností z důvodů, které podřadil pod § 103 odst. 1 písm. a) a b) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“).

V kasační stížnosti stěžovatel především namítl, že skutková podstata, z níž správní orgán ve svém rozhodnutí vycházel, nemá oporu ve spisovém materiálu a je v rozporu s provedenými důkazy, neboť správní orgán uznal stěžovatele vinným z přestupku, jehož základním formálním znakem je úmysl, aniž by byl tento úmysl pomocí použitých důkazních prostředků zcela a jasně prokázán.

Stěžovatel uvedl, že již v řízení před krajským soudem poukázal na nerovný přístup správních orgánů při posouzení jednotlivých svědeckých výpovědí a ostatních důkazů. Stěžovatel označil svědeckou výpověď policistky Bc. K. Š. za účelovou a rozpornou, neboť tato svědkyně uvedla, že stěžovatel u pokladen ani nezastavil, přestože zde platil nákup v hodnotě cca 500 Kč. Dále tato svědkyně tvrdí, že k prokázání úmyslu stěžovatele pronést hadici pokladní zónou byl zhlédnut kamerový záznam, ačkoliv existuje jen kamerový záznam, na kterém svědek J. H. odměřuje hadici a stěžovatel si ji dává do kapsy. Výpověď svědkyně Š. obsahuje nepodložená tvrzení, že se zaměstnanci bezpečnostní agentury OD OBI je možné se bez problémů domluvit, přestože z výpovědi svědka H. a pořízeného videozáznamu vyplývá jejich konfliktní chování. Věrohodnost výpovědi svědkyně Ši. je znevážena také tím, že stěžovateli v úředním záznamu ze dne 6. 6. 2013 podsouvá, že se k odcizení hadice přiznal, ačkoliv stěžovatel pouze uvedl, že hadici pronesl. V tomto úředním záznamu je rovněž tvrzeno, že byl shlednut kamerový záznam jasně potvrzující úmyslné jednání stěžovatele.

Stěžovatel dále namítl, že svědek J. P., pracovník bezpečnostní agentury, v rozporu se skutečností tvrdil, že stěžovatel a svědek H. pokladnami bez zastavení procházeli, ačkoliv tito zde platili svůj nákup; výslovně pak uvedl, že z žádných indicií nebylo možné dovodit úmysl hadici odcizit, přičemž nelze vyloučit, že k pronesení hadice došlo opomenutím. Tento svědek rovněž uvedl, že po zastavení stěžovatel sdělil, že si není ničeho vědom a nezná důvod svého zastavení. Svědek H. přitom vypověděl, že přístup pracovníků bezpečnostní agentury vyvolával obavy o jeho a stěžovatelovo bezpečí, a proto by stejně jako stěžovatel na jejich výzvy nereagoval.

Podle stěžovatele z žádného z uvedených důkazů nevyplývá, že by se jednalo o úmyslné odcizení věci, naopak svědectví svědků P., H. a výpověď stěžovatele potvrzují,

pokračování

že úmysl spáchat přestupek krádeže nelze z ničeho dovodit.

Stěžovatel dále namítal, že krajský soud konstatoval, že o spáchání přestupku stěžovatelem nemá pochyb, když odcizení hadice nezvratně plyne ze svědeckých výpovědí a správní orgány správně dovodily z vnějšího chování stěžovatele úmyslné spáchání přestupku. Na straně druhé ovšem krajský soud uváděl, že kamerový záznam či výpověď dokazující chování stěžovatele během průchodu pokladní zónou jsou důkazy nadbytečné a nepotřebné. K výpovědím svědků, že z chování stěžovatele nebylo možné prokázat úmysl hadici odcizit, krajský soud podle stěžovatele podobně absurdně argumentuje, že jde jen o osobní domněnky svědků, které jsou irelevantní. Podle stěžovatele krajský soud jednotlivé důkazy hodnotí účelově, neboť jednou svědčí chování stěžovatele o jeho vině a podruhé je jeho chování zcela irelevantní, stejně jako svědecká výpověď, kterou krajský soud navíc vykládá proti jejímu znění.

Stěžovatel dále uvedl, že krajský soud zamítl návrh na provedení výslechu svědka H., návrh na provedení důkazu videozáznamem, který se týkal průchodu stěžovatele pokladní zónou, a návrh na provedení důkazu videozáznamem z mobilního telefonu, který má prokazovat chování pracovníků bezpečnostní agentury při zadržení stěžovatele. Uvedené důkazy označil krajský soud za nepotřebné a nadbytečné. Stěžovatel namítal, že pokud podle krajského soudu plyne úmysl stěžovatele z jeho chování během zadržení, je nelogické, že není připuštěn důkaz vysvětlující chování stěžovatele během zadržení. Z výpovědi svědka H. vyplývá, že měl spolu se stěžovatelem obavu o svoji bezpečnost, neboť je obklopila skupina neoznačených osob, které se nijak neidentifikovaly a vyzvaly stěžovatele spolu se svědkem H., ať ukážou kapsy a následují je, to vše za doprovodu vulgárních slov. Nelze se proto divit, že za této situace člověk jedná zkratovitě a nelogicky.

K úvaze krajského soudu, že si stěžovatel strčil hadici do kapsy, ačkoliv měl volné ruce, popř. ji mohl dát svědku H., stěžovatel namítal, že se svědkem H. vedli během nákupu rozhovor, přičemž za takové situace *„je lidsky přirozené dělat věci mimoděk“*, stejně tak došlo i k uložení hadice do kapsy. Přestože stěžovatel byl přítomen jednání soudu a navrhoval výslech svědka H., krajský soud nijak podrobně nezjišťoval důvody tohoto jednání a spokojil se s konstatováním, že tato skutečnost prokazuje úmysl hadici odcizit.

Stěžovatel navrhl, aby Nejvyšší správní soud rozsudek krajského soudu zrušil a vrátil mu věc k dalšímu řízení.

III. Vyjádření žalovaného

Žalovaný navrhl zamítnutí kasační stížnosti, neboť podle jeho názoru bylo prokázáno úmyslné jednání stěžovatele. Bylo prokázáno, že stěžovatel si v oddělení zahrady OD OBI od svědka H. vzal smotanou akvarijní hadici, která byla odstřižena jmenovaným svědkem z klubka (cívky) nacházejícího se v regále, aniž by tento svědek nebo stěžovatel tento odstřižený kus hadice předali zaměstnanci oddělení zahrady OD OBI k přesnému naměření a zaznamenání ceny zboží, jak plyne z pokynů uvedených prodejcem na regálech s vystaveným zbožím. Stěžovatel naopak hadici převzal od J. H. a vložil si ji do zadní kapsy kalhot. Toto jednání bylo prokázáno mj. kamerovým záznamem

z obchodního domu. Z tohoto záznamu je zřejmé, že stěžovatel ani svědek H. neučinili jakýkoliv pokus vyhledat v oddělení zahrady příslušného zaměstnance a bez jakéhokoliv rozhlédnutí oba společně s tzv. prázdnými rukama z tohoto oddělení odešli (z kamerového záznamu je taky zřejmé, že v době manipulace s hadicí, ještě před odchodem od regálu, si svědek H. strčil do přední kapsy kalhot zřejmě mobil, který předtím držel v ruce, přestože před správním orgánem vypověděl, že žádné kapsy neměl). Dále lze mít ze svědeckých výpovědí za prokázané, že stěžovatel pronesl takto uschované zboží v zadní kapse kalhot bez zaplacení pokladním prostorem, který uzavírá prostory, kde toto zboží lze zakoupit. Po opuštění těchto pokladních prostor byl stěžovatel zastaven a vyzván zaměstnancem bezpečnostní agentury svědkem P. k předložení obsahu kapes, což odmítl. Obsah kapes stěžovatel předložil přivolané hlídce Policie ČR, avšak až na základě její opakované výzvy, a to i přesto, že již v době, kdy jednal s pracovníky bezpečnostní agentury, jak sám vypověděl, si byl vědom, že má v zadní kapse předmětnou hadici. S ohledem na popsání okolností nelze dospět k závěru, že by se ze strany stěžovatele jednalo o pouhé opomenutí. Stěžovatel proto naplnil svým jednáním subjektivní stránku skutkové podstaty přestupku proti majetku, pokud jde o přítomnost zavinění ve formě úmyslu. Popsaný průběh skutkového děje odůvodňuje dle názoru žalovaného závěr, že stěžovatel si uvědomoval, že svým jednáním porušuje zájem chráněný zákonem, ačkoliv se to snažil v průběhu vyšetřování popřít.

Žalovaný odmítl účelové či nestranné hodnocení důkazů. Úmysl stěžovatele dovodil především z provedeného důkazu kamerovým záznamem a chování stěžovatele při odstřihávání hadice svědkem H., při kterém i přes jasný pokyn prodejce umístěný v prodejně o přivolání obsluhy pro odstřihnutí hadice nebyla tato přivolána (stěžovatel a svědek H. se o to ani nepokusili). Z tohoto jednání lze usuzovat, že již v tomto okamžiku neměl stěžovatel v úmyslu za odstřihnutou hadici zaplatit, neboť pokud by tak chtěl učinit, postupoval by dle pokynů prodejny a přivolal obsluhu, která by k odstřihnuté hadici přidala cenovou kalkulaci.

Svědecké výpovědi, jejichž hodnocení se stěžovatel snažil zpochybnit, zaznamenávají až chování stěžovatele po projití pokladní zónou, tedy po dokonání přestupku. Jedná se tak o pouhé dokreslující důkazy chování stěžovatele po spáchání přestupku, podle žalovaného rovněž prokazující jeho úmysl.

K požadavku stěžovatele na provedení důkazu kamerovým záznamem prokazujícím okolnosti, za kterých prošel pokladní zónou, žalovaný uvedl, že tento důkaz je nadbytečný a záznam by nemohl prokázat skutečnosti, jež by měly zásadní vliv na výsledek řízení, neboť rozhodujícím je fakt pronesení odstřižené hadice pokladním prostorem bez předložení k zaplacení.

K požadavku na výslech svědka H. žalovaný uvedl, že svědek byl řádně vyslechnut a poučen v přestupkovém řízení, proto nelze očekávat, že by výslech přinesl nové relevantní poznatky. K návrhu provedení důkazu videozáznamem z mobilního telefonu žalovaný sdělil, že se jedná o záznam pořízený až po dokonání přestupku, a proto je rovněž nadbytečný.

pokračování

IV. Posouzení věci Nejvyšším správním soudem

Nejvyšší správní soud nejprve přezkoumal formální náležitosti kasační stížnosti a shledal, že kasační stížnost je podána včas, neboť byla podána ve lhůtě dvou týdnů od doručení napadeného rozsudku (§ 106 odst. 2 s. ř. s.), je podána osobou oprávněnou, neboť stěžovatel byl účastníkem řízení, z něhož napadené rozhodnutí vzešlo (§ 102 s. ř. s.) a stěžovatel je zastoupen advokátem (§ 105 odst. 2 s. ř. s.).

Nejvyšší správní soud poté přezkoumal napadený rozsudek krajského soudu v rozsahu kasační stížnosti a v rámci uplatněných důvodů (§ 109 odst. 3, 4 s. ř. s.). Neshledal přitom vady, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti.

Kasační stížnost není důvodná.

Stěžovatel v kasační stížnosti namítl, že správní orgán učinil nesprávný závěr o jeho úmyslném jednání, tedy o naplnění subjektivní stránky skutkové podstaty přestupku podle § 50 odst. 1 písm. a) zákona o přestupcích. Nejvyšší správní soud se s argumentací stěžovatele z níže uvedených důvodů neztotožňuje. Pro přehlednost Nejvyšší správní soud nejprve rekapituluje závěry, které ve svých rozhodnutích učinili správní orgán I. stupně, žalovaný a následně krajský soud.

Správní orgány vycházely především z výpovědi svědků P. a Š. (výpověď svědka H. neshledaly věrohodnou) a zajištěného kamerového záznamu.

Správní orgán I. stupně uvedl, že z kamerového záznamu je patrné, jak svědek H. odmotal a odstříhl kus akvariijní hadice, smotal ji a předal stěžovateli. Ten si ji vložil do zadní kapsy kalhot. Samotné jednání ke způsobení škody na cizím majetku bylo bez pochybností prokázáno, řešenou otázkou tak zejména zůstalo, zda jednání stěžovatele bylo úmyslné. Svědek P. (pracovník bezpečnostní agentury) potvrdil, že stěžovatele po jeho průchodu pokladní zónou vyzýval k předložení obsahu kapes a dotazoval se jej na krádež, přičemž stěžovatel sdělil, že nic nemá a není si ničeho vědom, přestože byl přímo dotázán. Správní orgán I. stupně dovodil, že pokud by stěžovatel na hadici pouze zapomněl, v tuto chvíli by si na ni jistě vzpomněl. Výzva k předložení obsahu kapes je totiž logickým vodítkem k tomu, kam svědek P. mířil. Údajná nevědomost stěžovatele je proto spíše jeho zapíráním. Tento závěr byl podle správního orgánu I. stupně podpořen také tvrzením svědkyně Š., policistky, která uvedla, že hadice byla stěžovatelem předložena až po několikáté výzvě, přičemž stěžovatel vůbec nespolečně pracoval. Tvrzení stěžovatele o jeho rozrušení v době příjezdu Policie České republiky jako omluvy jeho chování správní orgán I. stupně posoudil jako účelové tvrzení, neboť stěžovatel neměl žádný důvod, aby se v případě své nevinu bránil spoluprací s Policií České republiky. Naopak, jestliže se pracovníci bezpečnostní agentury chovali ke stěžovateli neslušně, měl příjezd Policie České republiky spíše vítat. Správní orgán I. stupně také hodnotil výpověď svědka H., který vypovídal zcela ve prospěch stěžovatele. Podle názoru správního orgánu I. stupně jej nelze považovat jako jediného ze svědků za nestranného, neboť je kamarádem stěžovatele, přičemž správní orgán I. stupně také uvedl následující: „*Nebylo možné přeslechnout, jak zmocněnec stěžovatele udílel svědku H. pokyny, jak vypovídat.*“ Rovněž nepůsobí důvěryhodně, jestliže svědek H. hovořil o slušnosti stěžovatele, neboť to byl právě on, kdo

ustříhl hadici, smotal ji a předal stěžovateli, a to i přes výslovný pokyn pro zákazníky, že si mají zavolat obsluhu OD OBI. Ve vztahu k zavinění správní orgán I. stupně zohlednil další skutkové okolnosti, které vyplynuly z kamerového záznamu, tvrzení stěžovatele a výpovědi svědků, přičemž poukázal na nedostatky a nedůvěryhodnost obhajoby stěžovatele. Hadice byla první věcí, kterou stěžovatel se svědkem H. nakupovali, měli v té době prázdné ruce. Nedává proto smysl, proč si stěžovatel uschoval první věc, kterou si vybral, do kapsy. Správní orgán I. stupně rovněž poukázal na rozpory ve výpovědi svědka H., který uvedl, že zboží měli v rukou oba, tedy on i stěžovatel, avšak na přímou otázku správního orgánu I. stupně odpověděl, že si nevzpomíná, zda nějaké zboží nesl také on.

Žalovaný k otázce úmyslného zavinění stěžovatele ve svém rozhodnutí rovněž dovodil, že bylo prokázáno úmyslné odcizení hadice. Stěžovatel a svědek H. po odstřižení hadice nevyhledali zaměstnance OD OBI, naopak si ji stěžovatel vsunul do zadní kapsy kalhot, což bylo prokázáno mj. kamerovým záznamem. Ze svědeckých výpovědí pak podle žalovaného lze mít za prokázané, že stěžovatel hadici pronesl pokladní zónou bez zaplacení. Po opuštění pokladní zóny byl stěžovatel vyzván svědkem P. k předložení obsahu kapes, což odmítl a obsah kapes předložil po příjezdu Policie České republiky až po několikáté výzvě. Žalovaný vyslovil souhlas se závěrem správního orgánu I. stupně, že stěžovatel naplnil skutkovou podstatu přestupku, pokud jde o subjektivní stránku skutkové podstaty v podobě zavinění ve formě úmyslu. Za situace, kdy byl skutkový děj v řízení před správním orgánem I. stupně dostatečně prokázán svědeckými výpověďmi, označil žalovaný za nadbytečný požadavek stěžovatele na předložení videozáznamu, na kterém by byla zachycena situace, kdy stěžovatel prochází pokladní zónou bez úhrady kupní ceny hadice. Videozáznam by nemohl mít zásadní vliv na výsledek řízení, neboť rozhodující je skutečnost, že stěžovatel pronesl hadici pokladní zónou bez zaplacení, přičemž následně zapřel své jednání nejprve bezpečnostní agentuře a poté i Policii České republiky. Žalovaný se neztotožnil s názorem stěžovatele vysloveným při hodnocení věrohodnosti výpovědí svědků H. a Š. Výpověď svědka H. byla hodnocena v celém jejím kontextu, závěr o vině stěžovatele byl učiněn mj. na základě popisu chování stěžovatele, kterého byla svědkyní Bc. K. Š. Podle žalovaného je zřejmé, že orgán I. stupně dospěl k závěru o úmyslném zavinění na základě důkladného hodnocení všech skutečností zjištěných provedeným dokazováním.

Krajský soud v odůvodnění napadeného rozsudku citoval popsané závěry správních orgánů, přičemž uvedl, že stěžovatel napadl rozhodnutí žalovaného námitkami, které byly předmětem přezkumu v celém průběhu přestupkového řízení. Krajský soud v této souvislosti odkázal na judikaturu Nejvyššího správního soudu pojednávající o možnosti osvojení závěrů správního orgánu krajským soudem (např. rozsudek ze dne 27. 7. 2007, č. j. 8 Afs 75/2005 - 130, publ. pod č. 1350/2007 Sb. NSS; rozhodnutí Nejvyššího správního soudu jsou dostupná na www.nssoud.cz), přičemž poznamenal, že se s výstižnými závěry správních orgánů plně ztotožňuje. Podle krajského soudu odcizení hadice stěžovatelem nezvratně plyne ze svědeckých výpovědí včetně výpovědi svědka H. a tvrzení samotného stěžovatele, přičemž bylo prokázáno nálezem hadice v kapse stěžovatele, který ji vytáhl až po příjezdu Policie České republiky, a to teprve po opakované výzvě; nikoli například po omluvě za opomenutí z roztržitosti. Správní orgány z vnějšího chování stěžovatele proto správně dovodily, že se dopustil úmyslného spáchání přestupku. Krajský soud zdůraznil, že správní orgány došly k uvedenému závěru samy, nikoliv převzetím „osobního

pokračování

vyjádření k věci“ svědkyně Š., dle které stěžovatel hadici pronesl úmyslně. Stejně tak pokud svědek P. odpověděl „to ne“ na otázku, zda bylo z nějakých indicií možno dovodit, že má stěžovatel v úmyslu hadici odcizit, neznamená to nic víc, než odpověď na otázku, jak se stěžovatel a pan H. tvářili při průchodu pokladní zónou.

Krajský soud konstatoval, že ze správního spisu neplyne, že by správní orgány upřednostňovaly výpověď některého ze svědků, pouze je kriticky hodnotily. Je samozřejmé, že byl brán v potaz osobní vztah stěžovatele a pana H., zvláště když na nákupu byli společně. Konstatování správního orgánu I. stupně o tom, že nebylo možné si nevšimnout udílení pokynů panu H. zmocněncem stěžovatele před výpovědí, označil krajský soud toliko za „*obiter dictum*“ na dokreslení věci.

Nejvyšší správní soud se seznámil s obsahem správního spisu, přičemž konstatuje, že se ztotožňuje se závěry krajského soudu. Jak správně poznamenal krajský soud, v přestupkovém řízení se uplatňují pravidla stanovená trestním právem, jestliže samotný předpis správního práva vůbec neřeší spornou otázku a analogie není k újmě účastníka (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 4. 2008, č. j. 1 As 27/2008 - 67). K posuzování zavinění v přestupkovém řízení tak lze v obecné rovině poznamenat, že závěr o zavinění je právním závěrem, který musí vždy logicky vyplynout z výsledků dokazování a skutkových zjištění učiněných správním orgánem. Pouze ze skutečnosti, že stěžovatel popírá úmyslné spáchání přestupku, nelze dovodit, že zjištění úmyslu nepřichází v úvahu (srov. rozhodnutí č. 60/1972-IV. Sb. rozh. tr.). Naopak, úmysl se zjišťuje ze všech konkrétních okolností spáchání přestupku a ze všech důkazů významných z tohoto hlediska; postup je tedy obdobný, jako u prokazování objektivních znaků přestupku. Lze jej zpravidla dokazovat pouze nepřímou z objektivních okolností, ze kterých se dá usuzovat na vnitřní vztah pachatele k porušení nebo ohrožení chráněného zájmu (viz Šámal, P. a kol. *Trestní zákoník*. 2. vydání, Praha: C. H. Beck, 2012, 3614 s., s. 219).

Zjišťováním skutkového stavu věci a prováděním důkazů ve vztahu k úmyslně spáchanému přestupku se Nejvyšší správní soud zabýval mj. v rozsudku ze dne 3. 5. 2007, č. j. 8 As 10/2006 - 48, ve kterém uvedl: „*Provádění důkazů v přestupkovém řízení je úkolem správních orgánů. Správní orgán je povinen přesně a úplně zjistit skutečný stav věci a za tím účelem si opatřit podklady pro vydání rozhodnutí. Volba, množství a druh prováděných důkazů, je věcí správního uvážení. Stejnou zásadou je ovládáno i následné hodnocení provedených důkazních prostředků. Pokud je odpovědnost za přestupkové jednání dovozována z nepřímých důkazů, musí tyto důkazy tvořit ucelený logicky provázaný důkazní řetězec, v němž žádný důkaz nezpochybňuje pravost, věrohodnost a přesvědčivost důkazů ostatních. Logická a ničím nenarušovaná soustava vzájemně se doplňujících nepřímých důkazů musí spolehlivě prokazovat všechny okolnosti spáchaného skutku, majícího znaky skutkové podstaty přestupku, nad vši rozumnou pochybnost stavět najisto, že se jednání dopustil právě ten, kdo má být za přestupek postižen, a současně vylučovat možnost jiného závěru.*“

V projednávané věci správní orgány dospěly k závěru o zavinění přestupku ve formě úmyslu na základě logicky provázaného důkazního řetězce, který prokazuje skutkový stav věci od okamžiku ustřížení hadice v OD OBI až do doby příjezdu Policie České republiky po zadržení stěžovatele pracovníky bezpečnostní agentury. Na tom nic nemůže změnit ani účelové hodnocení provedených důkazů stěžovatelem, který v rámci

své argumentace vytrhává z kontextu pouze některé věty ze svědeckých výpovědí a vykládá je tak, aby z nich nebylo možné dovodit, že hadici odcizil úmyslně. Oproti tomu správní orgány hodnotily svědecké výpovědi v jejich celkovém kontextu, nadto zjišťovaly skutkový stav ze všech podkladů ve správním spise, nikoliv pouze na základě výňatků ze svědeckých výpovědí.

Ke stěžovatelem tvrzené diskreditaci svědectví svědkyně Š., kterou odvozuje z porovnání úředního záznamu s její výpovědí, Nejvyšší správní soud konstatuje, že krajský soud (a ostatně též žalovaný) uvedl, že úřední záznamy nebyly použity jako důkazy v řízení, ale sloužily pouze jako prvotní informace. Nejvyšší správní soud ostatně již dříve k povaze úředních záznamů judikoval, že obsahem úředního záznamu je toliko předběžná informace o věci, která zásadně slouží správnímu orgánu ke zvážení dalšího postupu, například k úvaze, zda má být určitá osoba (v tomto případě policistka Š.) vyslechnuta jako svědek (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 1. 2009, č. j. 1 As 96/2008 - 115, publ. pod č. 1856/2009 Sb. NSS).

Nejvyšší správní soud nepřisvědčuje ani námitkám stěžovatele, kterými se snaží zpochybnit věrohodnost výpovědi svědkyně Š. poukazem na to, že tato svědkyně tvrdila, že k prokázání úmyslu stěžovatele pronést hadici pokladní zónou byl zhlédnut videozáznam, ačkoliv existuje jen videozáznam, na kterém svědek J. H. odměřuje hadici a stěžovatel si ji dává do kapsy. Z obsahu protokolu o ústním jednání ze dne 9. 10. 2013, z obsahu výpovědi svědkyně Š. a z jejího kontextu je bez pochybností zjevné, že svědkyně měla na mysli kamerový záznam, na kterém svědek H. hadici odstříhuje, předává stěžovateli, který ji uschovává do kapsy, a nikoli videozáznam jiný. Svědkyně sice odpovídala na otázku tehdejšího zmocněnce stěžovatele Mgr. Bc. H. *„Prokazovali jste nějakým způsobem, že pan H. chtěl s úmyslem pronést hadici pokladní zónou?“*, když odpověděla, že zhlédli kamerový záznam. V předcházející části své výpovědi ovšem obsah tohoto kamerového záznamu popsala a svou odpověď zjevně na tuto část výpovědi navázala.

Není dále pravdou, jak tvrdí stěžovatel, že by z protokolu o ústním jednání ze dne 9. 10. 2013 vyplývalo, že svědek P. výslovně uvedl, že nelze vyloučit pronesení hadice opomenutím. Již krajský soud ve svém rozsudku uvedl, že svědek P. odpověděl záporně na otázku tehdejšího zmocněnce stěžovatele Mgr. Bc. H., zda bylo z nějakých indicií možno dovodit, že má stěžovatel v úmyslu hadici odcizit (zda se např. nedívali po prodávacích), která ovšem byla položena v návaznosti na předchozí otázky týkající se odstřížení hadice, jejího uschování a projití pokladní zónou. Tato záporná odpověď proto neznamená nic víc, než odpověď na otázku, jak se stěžovatel a pan H. chovali při odstřížení hadice, jejím uschování a průchodu pokladní zónou. Z protokolu naopak vyplývá, že na otázku zmocněnce *„Můžete zásadně vyloučit, že k nezaplacení hadice nemohlo dojít opomenutím?“* svědek P. odpověděl kladně a k další otázce uvedl, že k tomuto závěru dospěl na základě toho, že stěžovatel měl hadici v kapse. Nejvyšší správní soud neshledává důvod, proč by se od závěrů krajského soudu měl odchýlit. Z kontextu celé svědecké výpovědi je zřejmé, co měl svědek P. svými odpověďmi na mysli.

Důvodná není v této souvislosti ani námitka, že svědek P. v rozporu se skutečností uvedl, že stěžovatel se svědkem H. pokladnami procházeli bez zastavení. Je sice

pokračování

skutečností, že tento svědek u úvodu své výpovědi odpověděl kladně na otázku tehdejšího zmocněnce stěžovatele Mgr. Bc. H. „*Nic neplatil a procházel?*“, ale následně svou výpověď upřesnil, že neví, zda stěžovatel nějaké věci platil, popř. měl něco dalšího v ruce. Tato stížní námitka proto nemůže věrohodnost výpovědi svědka P. zpochybnit. Na hodnocení věci by ostatně bez dalšího nemohlo mít vliv ani to, zda stěžovatel nějaké věci zaplatil, neboť tato skutečnost sama o sobě nemůže mít vliv na posouzení, zda stěžovatel jinou věc úmyslně (ne)odcizil.

Nejvyšší správní soud se ztotožňuje také s hodnocením svědecké výpovědi svědka H., jehož věrohodnost byla správními orgány s logickým zdůvodněním zpochybněna, a ke které krajský soud konstatoval, že při hodnocení této výpovědi je samozřejmé brát v potaz osobní vztah stěžovatele a svědka H., zvláště když na nákupu byli společně. Nejvyšší správní soud v této souvislosti jen doplňuje, že nelze přehlédnout, že svědek H. se na odcizení hadice do určité míry fakticky podílel tím, že ji v rozporu s pokyny prodejce sám odstříhl a poté předal stěžovateli. Otázka, zda také svědek H. již při tomto jednání měl spolu se stěžovatelem úmysl hadici nezaplatit, nebyla předmětem řízení před správními orgány a krajským soudem, proto ji nemůže blíže hodnotit ani Nejvyšší správní soud. Je však zřejmé, že rovněž z tohoto důvodu bylo v zájmu svědka H. vypovídat ve prospěch stěžovatele, neboť v opačném případě by si i on sám mohl přivodit stíhání pro předmětný přestupek, který je možné také spáchat ve formě spolupachatelství. Tyto skutečnosti ovšem značně snižují věrohodnost výpovědi svědka H. a jeho výpověď tak bez dalšího nemůže vyvrátit výpovědi svědků P. a Š., o jejichž věrohodnosti nevznikly v průběhu řízení před správními orgány a soudy žádné důvodné pochybnosti.

Stěžovatel v kasační stížnosti dále namítl, že krajský soud neprovedl stěžovatelem navrhané důkazy. Podle stěžovatele byl tedy přístup k důkazům ve vztahu ke stěžovateli nerovný a účelový, když chování stěžovatele je jednou zásadním a podruhé irrelevantním znakem.

Ze soudního spisu Nejvyšší správní soud zjistil, že stěžovatel navrhl na jednání konaném u krajského soudu dne 25. 6. 2015 provedení důkazů výslechem svědka H., videozáznamem zachycujícím stěžovatele, jak prochází pokladní zónou a videozáznamem z mobilního telefonu, který měl prokazovat chování pracovníků bezpečnostní agentury při zadržení stěžovatele. Provedení důkazů krajský soud u jednání zamítl. V odůvodnění rozsudku krajský soud uvedl, že považuje za zcela nepřípadný návrh na provedení důkazu videozáznamem, na kterém by byl stěžovatel zachycen při průchodu pokladní zónou a z jeho tváře či pohybu by se odvozoval jeho úmysl, pokud jde o záměry s hadicí. Videozáznam ostatně ve správním spisu není, avšak pro danou věc jej ani nebylo třeba. Zamítnutí provedení důkazu videozáznamem údajně dokumentujícím chování pracovníků bezpečnostní agentury, stejně jako provedení výslechu svědka H., krajský soud odůvodnil tak, že tyto důkazy měly prokazovat chování pracovníků bezpečnostní agentury OD OBI až v době, kdy již byl přestupek dokonán, hadice byla pronesena pokladní zónou bez zaplacení, a proto by jejich provedení bylo nadbytečné. K argumentaci krajského soudu Nejvyšší správní soud uvádí následující.

Podle § 77 odst. 2 s. ř. s. může krajský soud v rámci dokazování zopakovat nebo doplnit důkazy provedené správním orgánem, neupraví-li zvláštní zákon rozsah a způsob

dokazování jinak, přičemž provedené důkazy hodnotí jednotlivě i v jejich souhrnu i s důkazy provedenými v řízení před správním orgánem a ve svém rozhodnutí vyjde ze skutkového a právního stavu takto zjištěného. Podle § 52 odst. 1 s. ř. s. soud rozhoduje, které z navržených důkazů provede a které nikoliv. Soud má tedy možnost dokazováním ujasnit nebo upřesnit, jaký byl skutkový stav, ze kterého správní orgán ve svém rozhodnutí vycházel, ale také zjistit dílem nový či jiný skutkový stav jako podklad pro své rozhodování a porovnání s užitou právní kvalifikací (tzv. princip plné jurisdikce; viz např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 12. 5. 2011, č. j. 5 As 42/2010 - 83). Zároveň však platí, že soud nemá nahrazovat činnost správního orgánu.

V rámci principu plné jurisdikce dopadají také na přezkum ve správním soudnictví dosavadní judikaturní závěry uplatňované pro řízení před správními orgány. Rozsahem a způsobem zjišťování podkladů pro rozhodnutí správních orgánů se Nejvyšší správní soud zabýval v rozsudku ze dne 20. 1. 2006, č. j. 4 As 2/2005 - 62, publ. pod č. 847/2006 Sb. NSS, ve kterém vyslovil následující stanovisko: *„Není sporu o tom, že je právem správního orgánu, který vede řízení o přestupku, vlastní úvahou dospět k rozhodnutí, které důkazy provede a které naopak označí v dané situaci za nadbytečné a návrhu na jejich provedení nevyhoví (§ 32 odst. 2 s. ř.). Toto jeho oprávnění vychází kromě jeho vrchnostenského postavení spojeného s pravomocí vůči subjektům podřízeným jeho autoritě, svěřenou mu zákonem, a inkvizičního (vyšetřovacího) principu, na němž je přestupkové řízení založeno, také ze základních zásad správního řízení, jako je zásada procesní ekonomie (hospodárnosti řízení, § 3 odst. 3 s. ř.) a zásada dokazování jen v rozsahu potřebném pro vydání rozhodnutí. Rozhodně však nelze toto právo chápat jako absolutní. Jeho realizace nesmí být překážkou uplatnění základních záruk osob čelících určitému obvinění trestní povahy v širším slova smyslu, garantovaných normami nejvyšší právní síly. Soubor těchto záruk lze souhrnně nazvat právem na spravedlivý proces.“*

V rozsudku ze dne 20. 2. 2015, č. j. 5 As 89/2014 - 25, Nejvyšší správní soud k provádění důkazů dodal: *„Důkazní prostředek, který obviněný k prokázání svého tvrzení označil, není třeba provést zásadně jen tehdy, jestliže nepochybně nemohou být jeho prostřednictvím rozhodné skutečnosti prokázány (např. proto, že označený důkazní prostředek se týká jiných skutečností, než byly obviněným z přestupku tvrzeny, že se týká skutečností pro věc bezvýznamných apod.).“*

K navrhovanému důkazu videozáznamem zachycujícím stěžovatele při průchodu pokladní zónou Nejvyšší správní soud uvádí, že tento důkaz nemohl být krajským soudem proveden, neboť není obsahem správního spisu a již správní orgán I. stupně ve svém rozhodnutí konstatoval, že ani následným prověřováním se nepodařilo zjistit, zda Policie České republiky tento záznam měla k dispozici. Stěžovatel tyto závěry o neexistenci tohoto videozáznamu nijak nezpochybňuje, netvrdí, že by tento videozáznam skutečně existoval a kde se nachází, pouze žádá jeho provedení k důkazu. Již z tohoto důvodu nemůže být se svou námitkou úspěšný, krajský soud nemůže k důkazu provést videozáznam, který neexistuje.

Provedení tohoto videozáznamu (pokud by vůbec existoval) by přitom bylo nezbytné toliko tehdy, pokud by existovaly pochybnosti o tom, zda se skutkový děj neodehrál jinak než tak, že naplňuje všechny znaky skutkové podstaty přestupku (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 17. 6. 2011, č. j. 7 As 83/2010 - 63).

pokračování

Pokud však existují objektivně ověřitelné okolnosti a jiné důkazy, na jejichž základě lze zjistit skutkový stav, o němž nejsou důvodné pochybnosti [§ 3 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“)], pak není nezbytné, aby byl důkaz proveden. Stejně tak není třeba provést navrhovaný důkaz tehdy, pokud jeho prostřednictvím nelze prokázat rozhodné skutečnosti.

V tomto případě by se přitom fakticky jednalo pouze o zpochybnění toho, zda stěžovatel pronesl odstřiženou hadici v zadní kapse svých kalhot a tuto předložil až po opakované výzvě Policie České republiky, když tento skutkový děj vyplynul z provedeního dokazování. Tato skutečnost ovšem sporná není. Nejvyšší správní soud se tak ztotožňuje s argumentací krajského soudu o nadbytečnosti provedení důkazu uvedeným videozáznamem za účelem odvození úmyslu či opomenutí stěžovatele z jeho tváře či pohybu, pokud jde o jeho záměr s hadicí.

K návrhu na provedení důkazu videozáznamem, který měl dokumentovat chování pracovníků bezpečnostní agentury, krajský soud v napadeném rozsudku konstatoval, že navrhovaný důkaz měl prokazovat chování pracovníků bezpečnostní agentury až v době, kdy již byl přestupek dokonán, neboť hadice již byla pronesena pokladní zónou bez zaplacení.

Podle názoru Nejvyššího správního soudu lze přijmout závěr, že neprovedení tohoto videozáznamu nemělo vliv na zákonnost napadeného rozsudku, neboť naplnění všech znaků skutkové podstaty přestupku bylo dostatečně bez důvodných pochybností prokázáno na základě jiných důkazů. V této souvislosti je rovněž třeba uvést, že případné nevhodné chování pracovníků bezpečnostní služby by na závěru o úmyslném spáchání skutku stěžovatelem nemohlo nic změnit. Je nepochybné, že při zadržení, byť jen podezřelého ze spáchání přestupku, pracovníky bezpečnostní služby vzniká z povahy věci konfliktní situace.

Pro nyní posuzovanou věc jsou podstatné dva závěry, a to, že pracovníci bezpečnostní agentury byli oprávněni stěžovatele, který byl podezřelý ze spáchání přestupku, zadržet a dále, že jejich údajné (stěžovatelem namítané) neslušné chování by nemohlo mít vliv na posouzení, zda stěžovatel předmětný přestupek spáchal či nikoli. Jinými slovy, jak uvedl krajský soud, provedení důkazu, který by měl prokazovat okolnosti po dokonání přestupku, by zřejmě měly význam (pokud vůbec) pouze pro již zmiňované dokreslení skutkového stavu.

Nejvyšší správní soud si je vědom skutečnosti, že stěžovatel tímto videozáznamem hodlal prokazovat zejména skutečnost, že šlo o konfliktní situaci, kdy byl ve stresu a nesprávně reagoval. Pro prokázání úmyslu stěžovatele však nebylo ani tak podstatné, jak se stěžovatel choval při zásahu pracovníků bezpečnostní agentury, ale správní orgány vycházely především z jeho chování po příchodu hlídky Policie České republiky na místo samé. Mezi zadržením stěžovatele pracovníky bezpečnostní agentury a příchodem této hlídky měl stěžovatel nepochybně dostatek času uvážit, v jaké situaci se nachází, co se vlastně stalo, zda nezapomněl něco zaplatit apod. Stěžovatel přesto i po příchodu hlídky Policie České republiky, jak vyplynulo z výpovědi svědkyně Š., s Policií ČR nijak nespolupracoval a hadici vydal až po opakovaných výzvách Policie ČR, ačkoliv právě

v této chvíli mohl celou situaci a případné nedorozumění vysvětlit. Z tohoto chování stěžovatele po příjezdu hlídky Policie ČR ve spojení s jeho předcházejícím jednáním (zejména uschováním hadice do kapsy kalhot po jejím odstřížení svědkem H. bez přivolání obsluhy v rozporu s návodem daným prodejcem, průchod pokladní zónou bez zaplacení hadice) lze bez důvodných pochybností usuzovat na jeho úmyslné jednání hadici odcizit. Nejvyšší správní soud proto ve shodě s krajským soudem konstatuje, že provedení důkazu videozáznamem, který má dokumentovat zadržení stěžovatele pracovníky bezpečnostní služby, je pro rozhodnutí věci nadbytečné, neboť nemůže vyvrátit skutkové a právní závěry o úmyslném jednání stěžovatele.

Uvedené závěry platí i pro návrh na provedení důkazu výslechem svědka H., který stěžovatel navrhoval k prokázání a potvrzení videozáznamu, jenž svědek H. pořídil. Pouze nad rámec Nejvyšší správní soud poznamenává, že ze správního spisu plyne, že svědek H. již v řízení před správním orgánem vypovídal také k chování pracovníků bezpečnostní agentury (viz protokol o ústním jednání ze dne 9. 10. 2013), přičemž jeho výpověď byla správními orgány a následně krajským soudem brána v potaz v celém jejím kontextu.

Irelevantní je rovněž námitka stěžovatele, že výpověď svědkyně Š. obsahuje nepodložená tvrzení, že se zaměstnanci bezpečnostní agentury OD OBI je možné se bez problémů domluvit, přestože z výpovědi svědka H. a pořízeného videozáznamu vyplývá jejich konfliktní chování. Pro posouzení projednávané věci je nepodstatné, zda se dalo se zaměstnanci bezpečnostní agentury nějak „domluvit“.

Nejvyšší správní soud uzavírá, že skutkový stav byl zjištěn v míře, o níž nejsou důvodné pochybnosti ve smyslu § 3 správního řádu. Provádění důkazů toliko v rozsahu potřebném pro vydání rozhodnutí, možnost diskrece soudu při dokazování (§ 52 odst. 1 s. ř. s.) a projevy zásady volného hodnocení důkazů nelze bez dalšího vnímat jako prostředky umožňující účelové posouzení věci, jak se snažil nastínit stěžovatel. Stěžovateli tak nelze přisvědčit, že by jeho chování bylo krajským soudem jednou vnímáno jako zásadní a podruhé jako irrelevantní.

S ohledem na vše výše uvedené Nejvyšší správní soud neshledal ani další z námitek stěžovatele, spočívající v neprovedení navrhovaných důkazů krajským soudem, důvodnou.

V. Závěr

Nejvyšší správní soud na základě výše uvedeného dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná, a proto ji zamítl (§ 110 odst. 1 věta druhá s. ř. s.).

Výrok o náhradě nákladů řízení vychází z § 60 odst. 1 věta první ve spojení s § 120 s. ř. s. Jelikož stěžovatel neměl v řízení o kasační stížnosti úspěch, nemá právo na náhradu nákladů tohoto řízení; žalovanému v řízení o kasační stížnosti nevznikly náklady nad rámec jeho úřední činnosti, proto mu soud náhradu nákladů řízení nepřiznal.

P o u č e n í: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

pokračování

V Brně dne 18. ledna 2016

JUDr. Lenka Matyášová
předsedkyně senátu